

Antwerpse oogarts realiseert uniek project Speciaal getrainde hond als 'GPS' voor visueel gehandicapte jonge vrouw

ZNA

Leopoldstraat 26
2000 Antwerpen

tel: 03 234 41 11
www.zna.be

Persbericht 14 september 2007

Dr. Ann Buyck, oogarts verbonden aan het Antwerpse ZNA Middelheim en ZNA Koningin Paola Kinderziekenhuis, heeft wellicht een wereldpremière op haar naam geschreven. Met de hulp van gespecialiseerd hondentrainer Geert Debolster, is zij erin geslaagd om een unieke oplossing te bieden voor één van haar patiënten, Anke, een 22-jarige jonge vrouw uit Bree. Deze patiënte lijdt aan een medisch probleem dat haar zicht ernstig belemmert en waarvan de oorzaak niet in de ogen, maar in de coördinatie tussen hersenen en ogen ligt. Hierdoor ziet zij de wereld als door een koker, heeft zij ernstige oriëntatieproblemen, kan zij geen route visueel onthouden, edm. Om haar toch een stuk onafhankelijkheid te bieden, kwam de arts op een uniek idee: een getrainde hond, die op commando de patiënte de weg wijst naar een 3-tal locaties die essentieel zijn voor haar: de weg van thuis naar werk en terug, van het werk naar het postkantoor in de stad, een parcours in haar thuisomgeving Kortom, een hond als GPS. Eind oktober wordt de hond overgedragen aan Anke.

De opleiding van het dier, zo'n 22.000 euro(*), werd via sponsoring verzameld door dr. Buyck, haar collega's, de familie van Anke. Er is tot op heden - in tegenstelling tot de opleiding van blindengeleidehonden - namelijk geen tussenkomst van de ziekteverzekering voor dergelijke assistentiehonden.

'Cerebrale visuele inperking' (CVI)

Personen met CVI vertonen een kijkgedrag van een slechtziende. De oorzaak van de slechtziendheid ligt evenwel niet in de ogen, maar in de hersenen. Hersenbeschadiging zorgt ervoor dat mensen met CVI objecten moeilijker herkennen en/of problemen met ruimtelijke oriëntatie hebben. Naast visuele problemen bestaat er vaak ook een mentale of motorische handicap. CVI kan zich uiten op verschillende wijzen. Sommige CVI patiënten kunnen niet omgaan met vele visuele prikkels tegelijkertijd of complexe prikkels als gezichten ,gelaatsuitdrukkingen . CVI kan zich bij andere patiënten dan weer uiten in een totale afwezigheid van ruimtelijke oriëntatie en inzicht. Deze patiënten missen immers een goed overzicht; hun bruikbaar zicht beperkt zich tot een centrale koker, waardoor ze makkelijk ergens tegenaan lopen. Een niet vertrouwde omgeving durven ze daarom niet exploreren. Het inschatten van afstanden of begrippen als richting en referentiepunten langsheen een parcours, krijgen ze niet aangeleerd. De nodige schakels ontbreken hiervoor in de samenwerking tussen kijken-denken-handelen. Zelfstandig een weg afleggen, bv. van huis naar school is dan ook een onmogelijke opdracht.

Anke ...

Anke uit Bree is 22 en heeft CVI met ernstige oriëntatieproblemen. Ze werkt als bediende op het gemeentehuis. Ze leidt dank zij de permanente opvang van haar ouders een zo normaal mogelijk leven. Maar in haar eentje de weg afleggen naar het werk en terug, zal voor haar nooit mogelijk zijn. De dienst oogzichten van ZNA Middelheim (die met vzw De Markgrave een revalidatiecentrum voor slechtzienden uitbaat) en ZNA Koningin Paola Kinderziekenhuis vatte het plan op om te proberen deze jonge vrouw uit haar isolement te halen door haar een aangepast hulpmiddel te bieden.

Uit het verleden was reeds gebleken dat stoklopen als een blinde voor dit soort patiënten niet in aanmerking komt. Deze techniek is te moeilijk voor hen. Ook een GPS werd uitgetoetst, maar de informatie die een GPS geeft, kunnen patiënten niet correct interpreteren en uitvoeren.

... en haar hond "Tibe"

Toen groeide bij dr. A. Buyck het idee om een assistentiehond op te leiden om de ruimtelijke perceptie voor Anke over te nemen. In tegenstelling tot een blindengeleidehond, wordt deze hond vooral ingezet voor het autonoom afleggen van een beperkt aantal vooraf aangeleerde trajecten (in het geval van Anke: van thuis naar het werk, van het werk naar het postkantoor, naar een taverne in de buurt van het werk, in de thuisomgeving.... Een CVI-assistentiehond als Tibe moet daarnaast ook de 'leiding' van de jongvolwassene op zich nemen wanneer die door een onvoorziene hindernis op het gekende parcours plots in paniek raakt. Dit laatste vraagt van de hond een extreme sensibiliteit en stabiliteit om in zo'n moeilijke situatie zijn baasje tot rust te brengen en haar volledig onder zijn leiding veilig terug of verder te loodsen.

Gespecialiseerde trainer

Na de selectie van een karakterieel geschikte hond uit een asiel, werd de zeer gespecialiseerde training ervan toevertrouwd aan Geert Debolster (gekend van het VTM-programma 'Vinger aan de poot'). Hij heeft een jarenlange ervaring in het opleiden en trainen van blindengeleidehonden, speurhonden en drugshonden. Deze training gebeurt vanuit een positieve conditionering en neemt verschillende maanden (24/24 uren) in beslag. Daarna zal Anke nog eens een aantal maanden met haar hond trainen. Ook na de definitieve overdracht blijft op geregelde tijdstippen bijscholing bestaan.

Wie helpt Michiel aan zijn hond?

Het is de vurige wens van Dr. Buyck en haar team om nog een tweede patiënt, Michiel, een jongen van 15 jaar zo'n assistentiehond te bieden. Michiel lijdt aan CVI ten gevolge van een vroegtijdig opgelopen hersenvliesontsteking.

Omdat de overheid het inzetten van honden in dergelijke gevallen nog niet erkent, is men voor dit soort projecten aangewezen op sponsoring.

Vzw De Markgrave, waarvan de revalidatie-eenheid exclusief samenwerkt met de dienst oogzichten van ZNA Middelheim en ZNA Koningin Paola Kinderziekenhuis, moet daarom nu 22.000 euro verzamelen. **Geïnteresseerden kunnen een bijdrage storten op het nummer 000-0148860-62 met de vermelding "ZNA hond".**

Giften zijn vanaf 30 euro fiscaal aftrekbaar en een fiscaal attest kan worden afgeleverd.

Dr. Buyck en haar team wil op basis van 2 succesvolle cases de stap naar de overheid zetten om financiering te vragen conform aan wat gebeurt voor een blindengeleidehond, waarvan de overheid ongeveer 1/3 van de opleidingskost subsidieert.

Meer informatie / contact:

Dr. Ann Buyck
Revalidatie-oogarts

ZNA Middelheim/ZNA Koningin Paola Kinderziekenhuis
tel: 03 280 31 12 tel: 03 280 22 98
Revalidatie-eenheid oogziekten ZNA Middelheim campus De Markgrave
tel: 03 248 78 67

Renée Willems - woordvoerder ZNA
Tel. 03 234 45 11 of gsm 0499 99 28 17
E-mail: renee.willems@zna.be

(*) begroting voor de opleiding van een assistentiehond voor CVI-patiënten

Startende van en volwassen hond uit een asiel:

Selectie	500 euro
Adoptie	150 euro
Voeding	340 euro
Dierenarts	155 euro
Opleiding	17.500 euro (7 maand, 5 dagen/week)
Verplaatsingen	1.560 euro
Materiaal	200 euro
Overdracht	1.548 euro (1 maand, 3 maal/week)
Totaal	<u>21.953 euro</u>

ZNA (ZiekenhuisNetwerk Antwerpen), de grootste gezondheidszorgorganisatie van België, wil toegankelijke en kwaliteitsvolle gezondheidszorg bieden voor iedere patiënt. De groep omvat 3 algemene ziekenhuizen, 6 gespecialiseerde ziekenhuizen en 8 dagcentra.

ZNA stelt zo'n 6.300 mensen tewerk, waaronder 600 artsen en 2.650 verpleegkundigen die dagelijks zo'n 6.000 patiënten verzorgen. Daarnaast zijn er jaarlijks ruim 1 miljoen consultaties, labonderzoeken en medische beeldopnames.

ZNA omvat:

3 algemene ziekenhuizen met een uitgebreid medisch aanbod in Antwerpen Noord, Centrum en Zuid (ZNA Jan Palfijn, ZNA Stuivenberg/Sint-Erasmus en ZNA Middelheim).

6 gespecialiseerde ziekenhuizen met een zorgaanbod afgestemd op specifieke patiëntengroepen als bejaarden, kinderen en psychiatrische patiënten (ZNA Hoge Beuken, ZNA Joostens, ZNA Koningin Paola Kinderziekenhuis, ZNA Psychiatrisch Ziekenhuis Stuivenberg, ZNA Sint-Elisabeth, ZNA Universitair Centrum voor Kinder- en Jeugdpsychiatrie Antwerpen). Daarnaast beschikt ZNA over een Woon- en Zorgcentrum voor demente bejaarden (ZNA Joostens) en een Verzorgingstehuis voor psychiatrische patiënten (PVT Hoge Beuken)

8 dagcentra voor daghospitalisatie, raadplegingen en medisch-technische onderzoeken (ZNA Hoge Beuken, ZNA Jan Palfijn, ZNA Koningin Paola Kinderziekenhuis, ZNA Middelheim, ZNA Sint-Elisabeth, ZNA Stuivenberg/Sint-Erasmus, ZNA Universitair Centrum voor Kinder- en Jeugdpsychiatrie Antwerpen).

ZNA is een nieuwe organisatie met een nieuw gelaat. ZNA is opgericht door OCMW Antwerpen, Stad Antwerpen en een vzw van geneesheren-specialisten werkzaam in onze ziekenhuizen. De naam van onze organisatie is ZNA. Gelieve ons te helpen om deze nieuwe naam correct bekend te maken. Dat maakt het voor ZNA en onze patiënten - uw lezers - meteen duidelijk. Met dank.
